การวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ตัวชี้วัดร้อยละเด็กอายุ 0-12 ปี ฟันดีไม่มีผุ (Cavity Free)

รอบ 5 เดือนหลัง (มีนาคม 2569 - กรกฎาคม 2569)

1. ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด กลุ่มเด็กปฐมวัย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการ/ความคาดหวัง	ความผูกพันธ์	ความพึงพอใจ	ความไม่พึงพอใจ	ข้อเสนอแนะ
1. กระทรวงสาธารณสุข 1.1 ภายในกรมอนามัย หน่วยงานส่วนกลาง คลัสเตอร์สตรีและเด็กปฐมวัย - กองอนามัยวัยทำงาน - สำนักโภชนาการ - กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ - สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ - สำนักส่งเสริมสุขภาพ - สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม - สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ - กองแผนงาน - กองส่งเสริมความรอบรู้และสื่อสารสุขภาพ	1.การประสานงานและการสนับสนุนทางนโยบาย 2. วัสดุอุปกรณ์ทำความสะอาดช่องปากสำหรับแจกจ่ายให้กลุ่มเป้าหมาย 3.สื่อประชาสัมพันธ์/สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ทั้งในรูปแบบ Online/Offline 4.การสนับสนุนด้านงบประมาณและสิ่งจูงใจ 5.ระบบข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงาน	1. การดำเนินงานเก็บข้อมูลและขยายพื้นที่ในการเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่องโดยมีเป้าหมายเดียวกัน	1. ผลการทำงานที่บรรลุผลสำเร็จจากการให้ความร่วมมือในการทำงาน รวมถึงได้รับข้อมูลสนับสนุนในการวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพของประชาชน 2. การประสานงานการให้ข้อมูลการประชาสมัพันธ์โครงการฯ และแนวทาง/กิจกรรมการดำเนินงานชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	1. การนำข้อมูลออกจากระบบมียาก เนื่องจากต้องมีการแปลงไฟล์ข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ 2. มีการดำเนินงานด้านสุขภาพช่องปากแบบองค์รวม และเป็นระบบ ให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดน้อยลง	1. มีช่องทาง Youtube ของสำนักทันตสาธารณสุขที่จัดหมวดหมู่การสื่อสาร เช่นการดำเนินงานสร้างเสริมทันตสุขภาพที่เป็นแบบอย่างความรู้ด้านอาหารการดูแลทันตสุขภาพในแต่ละกลุ่

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการ/ความคาดหวัง	ความผูกพันธ์	ความพึงพอใจ	ความไม่พึงพอใจ	ข้อเสนอแนะ
หน่วยงานส่วนภูมิภาค - ศูนย์อนามัย 1-12 / สถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมือง 1.2 ภายในกระทรวงสาธารณสุข ระดับส่วนกลาง ได้แก่ - สถาบันทันตกรรมกรมการแพทย์ - กรมสุขภาพจิต - กรมควบคุมโรค - สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ระดับภูมิภาค ได้แก่ - สสจ./สสอ./รพ.สต.					
2.ภายนอกกระทรวงสาธารณสุข -สำนักงานประกันสังคม สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย - กระทรวงยุติธรรม กรมราชทัณฑ์	1 . วิเคราะห์ความรู้ พฤติกรรม ความตระหนัก ระดับพื้นที่ พร้อมแนวทางการแก้ไข 2. สื่อสารเพื่อกระตุ้นและให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ Application ส่งเสริม	1. ผลการทำงานที่บรรลุผลสำเร็จจากการให้ความร่วมมือในการทำงาน รวมถึงได้รับข้อมูลสนับสนุน	1. ผลการทำงานที่บรรลุผลสำเร็จจากการให้ความร่วมมือในการทำงาน รวมถึงได้รับข้อมูลสนับสนุนในการแก้ไขและ	1. ข้อคำถามบางข้อเข้าใจยาก ไม่กระชับทำให้ผู้รับผิดชอบในพื้นที่เกิดความสับสน 2. ควรกำหนดตัวชี้วัดให้มี	1. เน้นการทำงานด้านส่งเสริมป้องกันหาพื้นที่ต้นแบบเป็นbest practices เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานในพื้นที่อื่นๆ และ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการ/ความคาดหวัง	ความผูกพันธ์	ความพึงพอใจ	ความไม่พึงพอใจ	ข้อเสนอแนะ
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ - สสส - NGOs ต่างๆ - Youtuber - Social media infuencer and blocker	สุขภาพช่องปาก รวมถึงสนับสนุนสื่อทั้งในรูปแบบ Online/Offline และชุดอุปกรณ์การทำความสะอาดช่องปาก 3. จัดระบบบริการทางทันตกรรมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพช่องปากที่ดีในกลุ่มเด็กปฐมวัยโดยทันตบุคลากร 4. การจัดบริการทางทันตกรรมที่ครอบคลุม มีเทคโนโลยีสนับสนุนในการทำงานที่เหมาะสม ทันสมัยและงานทันตสาธารณสุขถูกรวมเป็นหนึ่งเดียว เพื่อให้การขับเคลื่อนงานมีความเชื่อมโยงและลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงาน	ในการวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพของประชาชน 2. การประสานงานการให้ข้อมูลการประชาสัมพันธ์โครงการฯ และแนวทาง/กิจกรรมการดำเนินงานชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมวัยทำงาน ในพื้นที่ชุมชน 2. การประสานงานการให้ข้อมูลการประชาสัมพันธ์โครงการฯ และแนวทาง/กิจกรรมการดำเนินงานชัดเจนสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	ความเหมาะสม กับสถานการณ์และมีความชัดเจน และสามารถทำได้จริง ควรกำหนดตัวชี้วัดก่อนสิ้นปีงบประมาณ เนื่องจากพื้นที่ต้องจัดทำแผนงานในระดับจังหวัด 3. ควรมีสื่อและงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน	สนับสนุนอุปกรณ์การดูแลสุขภาพช่องปากเพื่อแจกจ่ายในพื้นที่ชุมชน และประชาชนที่ด้อยโอกาส
		1. การดำเนินงานเก็บข้อมูลและ			

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการ/ความคาดหวัง	ความผูกพันธ์	ความพึงพอใจ	ความไม่พึงพอใจ	ข้อเสนอแนะ
		ขยายพื้นที่ในการเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายเดียวกัน 2. เข้าร่วมดำเนินการอย่างต่อเนื่อง 3. การขยายพื้นที่เข้าร่วมดำเนินการอย่างต่อเนื่อง			

2. ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด กลุ่มเด็กวัยเรียน

กลุ่มเด็กวัยเรียน สำนักทันตสาธารณสุข ได้วิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดกลุ่ม (Mapping) และวิเคราะห์การทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Approach) โดยใช้กรอบการวิเคราะห์ The power-interest matrix (Johnson and Scholes, 1999) ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

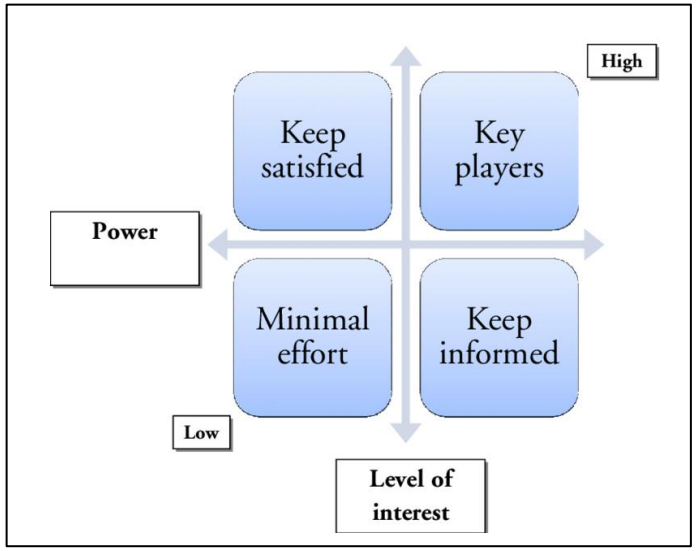

The power-interest matrix (Johnson and Scholes, 1999)

Actors	บทบาทหน่วยงาน	Power	Interest	Potential impact on project/policy	net impact to them	ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน
ภาครัฐส่วนกลาง						
กระทรวงมหาดไทย ● กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ● กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น ● กองสาธารณสุขท้องถิ่น	กำหนดนโยบาย วางแผนทางการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลการถ่ายโอนภารกิจทางการศึกษา การจัดตั้งงบประมาณทางการศึกษา และการดูแลสุขภาพประชาชน	High: เป็นผู้กำหนดและดำเนินนโยบาย	Low: เป็นบทบาทหน้าที่โดยตรง	การกำหนดนโยบาย การประชาสัมพันธ์ มาตรฐานแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียน การจัดให้มีระบบและกลไกที่ชัดเจน	■ การพัฒนาการเข้าถึงบริการสุขภาพช่องปากในประชาชนทุกกลุ่มวัย ■ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพประชากร ■ สุขภาพนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	■ ทำให้เห็นความสำคัญของการมีมาตรฐานการจัดบริการสุขภาพช่องปากในประชนทุกกลุ่มวัย ■ ทำให้เห็นความสำคัญของการมีมาตรฐานและระบบบริหารจัดการอาหารในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ■ การสนับสนุนงบประมาณในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนวัยรุ่น

Actors	บทบาทหน่วยงาน	Power	Interest	Potential impact on project/policy	net impact to them	ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน
กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน)	มีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการดูแลโรงเรียนและเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลมาตรฐาน “นักเรียนไทยสุขภาพดี” ซึ่งมีหมวดเรื่องการดูแลทันตสุขภาพ และการบูรณาการหลักสูตรการเรียนการสอนและการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการมีสุขภาพช่องปากที่ดี	High: เป็นผู้กำหนดและดำเนินนโยบาย การกำกับติดตาม และบริหารจัดการงบประมาณ	Low: เป็นบทบาทหน้าที่โดยตรง	การกำหนดนโยบาย การประชาสัมพันธ์ มาตรฐานแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียน การจัดให้มีระบบและกลไกกำกับติดตามที่ชัดเจน	■ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ■ สุขภาพนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	ทำให้เห็นความสำคัญของสุขภาพช่องปากต่อสุขภาพนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ระบบบริหารจัดการ และระบบกำกับติดตามในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ
หน่วยโครงการตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เช่น โรงเรียน ตชด.	กำหนดนโยบาย วางแผนทางการศึกษาของโรงเรียน กพด.	High:เป็นผู้กำหนดและดำเนินนโยบาย	Low: เป็นบทบาทหน้าที่โดยตรง	การกำหนดนโยบาย การประชาสัมพันธ์ มาตรฐานแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียน การจัดให้มีระบบและกลไกที่ชัดเจน	การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสุขภาพนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	ทำให้เห็นความสำคัญของสุขภาพช่องปากต่อสุขภาพนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และระบบบริหารจัดการในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ

Actors	บทบาทหน่วยงาน	Power	Interest	Potential impact on project/policy	net impact to them	ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน
กระทรวงยุติธรรม ● กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	พิทักษ์คุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน ผู้เยาว์ และครอบครัวที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม	High: เป็นผู้กำหนดและดำเนินนโยบาย	Low: เป็นบทบาทหน้าที่โดยตรง	การกำหนดนโยบาย/มาตรฐานแนวทางการดูแลสุขอนามัยของเด็กและเยาวชน รวมทั้งการส่งเสริมป้องกันและรักษาพยาบาลตามความจำเป็นและเหมาะสม ในเด็กที่อยู่ในสถานพินิจ	การพัฒนาให้สถานที่ควบคุมจัดให้มีการตรวจสุขภาพเด็กและเยาวชน เพื่อคัดกรองความเสี่ยง ต่อโรคติดต่อโรคไม่ติดต่อ หรือ สุขภาพในช่องปาก	ทำให้เห็นความสำคัญของการมีมาตรฐานและแนวทางการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงบริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปาก และรักษาพยาบาล ตามสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐาน ความเสี่ยงและความจำเป็น
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)	เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงบประมาณการจัดบริการตามชุดสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานในเด็กวัยเรียน	High:เป็นผู้กำกับติดตามการจัดบริการในเด็กวัยเรียน	High:มีประเด็นในเรื่องการจัดบริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากเป็นรายการจำเพาะ PP-Fee Schedule (สุขภาพช่องปาก)	สามารถเป็นตัวกระตุ้นการเพิ่มความครอบคลุมการจัดบริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากในเด็กวัยเรียนได้	การพัฒนาระบบการบริหารจัดการการจัดบริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากเป็นรายการจำเพาะ PP-Fee Schedule	ให้ข้อมูลและช่วยกันปรับปรุงพัฒนาชุดสิทธิประโยชน์ด้านสุขภาพช่องปากในการเพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียน
สำนักอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	พัฒนาและจัดทำมาตรฐานหลักเกณฑ์กฎระเบียบและมาตรการที่เกี่ยวกับการควบคุมกำกับดูแลคุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัยของอาหาร	High:บทบาทตามกฎหมายในการกำหนดมาตรฐานอาหาร	Neutral:มีบทบาทหน้าที่ต้องดำเนินการอยู่แล้ว	การกำหนดมาตรฐานอาหารและการให้ความรู้ในเรื่องการเลือกบริโภค	เป็นภารกิจของหน่วยงานอยู่แล้ว	ชักชวนให้เข้ามามีบทบาทมากขึ้น ในการดูแลมาตรฐานและการเข้าถึงแปรงสีฟันที่มีคุณภาพและราคาถูก

Actors	บทบาทหน่วยงาน	Power	Interest	Potential impact on project/policy	net impact to them	ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน
กรมควบคุมโรค สำนักโรคไม่ติดต่อ	พัฒนาและกำหนดมาตรฐาน ติดตาม กำกับ ดูแล และประเมินผลการดำเนินงานด้านระบาดวิทยาของข้อมูลสถานการณ์โรคไม่ติดต่อเรื้อรังระดับประเทศ	Low:เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนเรื่องข้อมูล	Neutral:มีผู้เชี่ยวชาญ และข้อมูลเฝ้าระวังเหตุการณ์ปัจจัยเสี่ยงด้านการบริโภคอาหารหวาน	การเฝ้าระวังการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังฐานข้อมูลพฤติกรรมการบริโภคหวานในเด็กวัยเรียน	เป็นภารกิจของหน่วยงาน	ชักชวนให้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาร่วมกัน
คลัสเตอร์วัยเรียน กรมอนามัย	กำหนดและพัฒนานโยบายยุทธศาสตร์และแผนงานหลักด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในเด็กวัยเรียน	Low:พัฒนานโยบายและแผนในการทำงานบูรณาการภายในกรม	High:บูรณรการการทำงานในกลุ่มเด็กวัยเรียน	มีบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านวิชาการ	การดำเนินงานตามนโยบายและแผนในการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน	ร่วมทำงานบูรณาการอย่างใกล้ชิด
ภาครัฐส่วนภูมิภาค/พื้นที่						
โรงเรียน	ดำเนินการจัดกิจกรรมและจัดการสิ่งแวดล้อม ในการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก	Low:เป็นผู้ปฏิบัติ	High: ดำเนินกิจกรรมตามมาตรฐาน แนวทางในการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก	พัฒนาการดำเนินกิจกรรมและจัดการสิ่งแวดล้อม ในการส่งเสริมสุขภาพช่องปากและสนับสนุนทรัพยากรที่เหมาะสมในการดำเนินงาน	สุขภาพนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ผลงานของโรงเรียน	ชักชวนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
ศูนย์อนามัย	เป็นผู้ดำเนินนโยบายเชื่อมต่อระหว่างระดับส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค	Low:สนับสนุนส่งเสริม กำกับ ติดตามประเมินผล จังหวัดในการดำเนินโครงการ	High:สนับสนุนให้มีระบบและกลไกในการดำเนินงานที่ชัดเจน คอยสนับสนุนเรื่อง	สนับสนุนด้านวิชาการและเป็นหน่วยงานในการติดตามประเมินผล	บรรลุวัตถุประสงค์ตัวชี้วัดในกลุ่มเป้าหมาย	ส่งเสริมให้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนา กำกับติดตาม และประเมินผล และมีส่วนร่วมในการวางแผนและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

Actors	บทบาทหน่วยงาน	Power	Interest	Potential impact on project/policy	net impact to them	ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน
		และเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ	วิชาการ และการติดตามประเมินผล			
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	เชื่อมต่อนโยบายจากระดับส่วนกลางลงสู่พื้นที่	Low:รับงานจากทุกหน่วยของกระทรวงสาธารณสุขเพื่อส่งต่อลงพื้นที่	High:ความชัดเจนในการทำงานมาตรฐาน ตัวชี้วัด การรายงานข้อมูลในการส่งต่อพื้นที่ทำงาน	เป็นตัวกลางในการขับเคลื่อนและส่งต่อนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข	ความชัดเจนในการ กำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของพื้นที่ การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดในกลุ่มเป้าหมาย	ชักชวนเข้ามามีบทบาทในการเป็นพี่เลี้ยงหน่วยบริการในการส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนวัยรุ่น ในการวางแผนกำกับติดตามและประเมินผล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	เชื่อมต่อระหว่างส่วนกลางกับพื้นที่	Low:เป็นผู้ดำเนินนโยบายเชื่อมต่อระหว่างระดับส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค	High:ความชัดเจนในการทำงานตามนโยบายและการรายงานข้อมูล	เป็นตัวกลางในการขับเคลื่อนและส่งต่อนโยบายของกระทรวงศึกษาฯ	ความชัดเจนในการ กำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของพื้นที่	ชักชวนเข้ามามีบทบาทในการเป็นพี่เลี้ยงสถานศึกษาในการส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนวัยรุ่น ในการวางแผนกำกับติดตามและประเมินผล
สำนักงานเขตหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	เชื่อมต่อระหว่างส่วนกลางกับพื้นที่	Low: เป็นผู้ดำเนินงานเชื่อมต่อระหว่างระดับส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค	High:ความชัดเจนในการทำงานตามนโยบายและการรายงานสรุปข้อมูล	เป็นตัวกลางในการขับเคลื่อนและส่งต่อนโยบาย	ความชัดเจนในการ กำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของพื้นที่	ชักชวนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กำกับติดตาม และประเมินผล

Actors	บทบาทหน่วยงาน	Power	Interest	Potential impact on project/policy	net impact to them	ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เป็นผู้กำหนดนโยบายและดำเนินนโยบาย	High:เป็นผู้กำหนดนโยบายระดับพื้นที่และเชื่อมต่อนโยบายระหว่างระดับส่วนกลางกับส่วนภูมิภาคเป็นผู้ควบคุมการจัดบริการสุขภาพช่องปากในประชาชนและงบประมาณอาหารกลางวันในโรงเรียน	Low: ขึ้นอยู่กับพื้นที่เพราะไม่มีนโยบายลงมาโดยตรงขึ้นอยู่กับการเห็นความสำคัญของพื้นที่ ในการสนับสนุนนโยบายและมาตรฐานที่ชัดเจน	การจัดสรรงบประมาณระดับพื้นที่ และการกำหนดนโยบายในการดำเนินงานในพื้นที่	เป็นภารกิจโดยตรงของท้องถิ่น	ให้ข้อมูลให้เห็นความสำคัญ ชักชวนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนา สนับสนุนทรัพยากร รวมถึงงบประมาณ กำกับติดตาม และประเมินผล การส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียนวัยรุ่น
ภาควิชาการและประชาสังคม						
คณะทันตแพทยศาสตร์ วิทยาลัยการสาธารณสุข-สิรินธร และราชวิทยาลัยทันตแพทย์	พัฒนาองค์ความรู้ ที่ update ผลิตทันตบุคลากร	Low: เป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านวิชาการ	High:แนวคิดการทำงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากในทันตบุคลการ	สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการ	-ประชาสัมพันธ์หน่วยงาน -การผลิตบุคลากรได้ตรงตามความต้องการของการแก้ปัญหาสถานการณ์สุขภาพช่องปากประเทศไทย	ชักชวนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนา เป็นที่ปรึกษาเชิงวิชาการ และการประเมินผล
เครือข่ายผู้ปกครอง	ส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตาม การทำงานของโรงเรียน	Low: เครือข่ายผู้ปกครอง	Low:ส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตาม การทำงานของโรงเรียน	สามารถเป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนกิจกรรม	ส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตาม การทำงานของโรงเรียน	ร่วมทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น

Actors	บทบาทหน่วยงาน	Power	Interest	Potential impact on project/policy	net impact to them	ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน
สภานักเรียน	มีส่วนในการออกความคิดเห็นในนโยบายหรือแนวทางในการดำเนินกิจกรรม	Low:มีเครือข่ายและสามารถสร้างกระแสในกลุ่มเป้าหมายได้	Low: ประเด็นการจัดการสิ่งแวดล้อมในการควบคุมอาหารที่มีผลเสียต่อสุขภาพและสนับสนุนพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์	สามารถเป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนกิจกรรม	สุขภาพนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	ให้ข้อมูลและชักชวนเข้ามาแลกเปลี่ยนแนวคิดและช่วยขับเคลื่อน
กรรมการสถานศึกษา	มีส่วนในการออกความคิดเห็นในนโยบายหรือแนวทางในการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่โรงเรียน	Low:กำกับ ติดตามการทำงานของโรงเรียน	Low: เรื่องมาตรฐาน แนวทางการจัดกิจกรรมในโรงเรียน	สนับสนุนการขับเคลื่อนประเด็นนโยบายในการควบคุมสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อพฤติกรรมการบริโภคที่ดี และการดูแลสุขภาพช่องปากในโรงเรียน	เป็นบทบาทหน้าที่	ชักชวนเข้ามามีบทบาทมากขึ้นและช่วยขับเคลื่อน
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)	ส่งเสริมการสร้างพฤติกรรมและค่านิยมการบริโภคอาหารสุขภาวะ โดยการสื่อสารรณรงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ เรื่องการบริโภคหวานล้นเกิน	High:มีเครือข่ายและงบประมาณในการดำเนินกิจกรรม	Low:เป็นหน้าที่ของหน่วยงานและมีการสร้างความร่วมมือในการลดปัจจัยเสี่ยงด้านการบริโภค	สนับสนุนนโยบาย งบประมาณในการขับเคลื่อนระบบ	เป็นภารกิจของหน่วยงาน	ให้ข้อมูล ชักชวนเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนวัยรุ่นมากขึ้นในด้านการรณรงค์สร้างกระแส ผ่าน Mass media

สรุปผลการประเมินการขับเคลื่อนงานทันตสาธารณสุข
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สุขภาพช่องปากเป็นองค์ประกอบสำคัญของสุขภาพที่พึงประสงค์และคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสัมพันธ์โดยตรงกับสุขภาพกายและสุขภาวะโดยรวม เนื่องจาก “ช่องปากคือประตูสู่สุขภาพ” ปัญหาสุขภาพช่องปากไม่เพียงก่อให้เกิดความเจ็บปวดและความทุกข์ทรมานแก่ประชาชนเท่านั้น หากยังส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตประจำวัน การบริโภคอาหาร การสื่อสาร รวมถึงก่อให้เกิดภาระทางเศรษฐกิจต่อครอบครัวและสังคมโดยรวม กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัย มีภารกิจหลักในการส่งเสริม ป้องกัน และควบคุมโรคในช่องปากของประชาชนทุกกลุ่มวัย เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพช่องปากที่ดีอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม กรมอนามัยจึงได้กำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินงานด้านทันตสาธารณสุขที่ครอบคลุมทั้งการส่งเสริม การป้องกัน และการเพิ่มการเข้าถึงบริการทันตสาธารณสุข โดยเน้นการควบคุมปัจจัยเสี่ยงและการพัฒนาคุณภาพบริการให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑–๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และ แผนยุทธศาสตร์สุขภาพช่องปากประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖–๒๕๘๐)

การติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนงานทันตสาธารณสุขจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะกลไกหลักที่สะท้อนให้เห็นถึงความก้าวหน้า ผลสัมฤทธิ์ ปัจจัยสนับสนุน อุปสรรค และความต้องการของพื้นที่ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนปรับปรุงแนวทางการบริหารจัดการงานทันตสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตอบสนองต่อสถานการณ์สุขภาพช่องปากของประชาชนได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากร เสริมสร้างความร่วมมือจากเครือข่ายภาคี และสร้างความยั่งยืนในการพัฒนาสุขภาพช่องปากของประชาชนในระยะยาว

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินระดับการขับเคลื่อนงานทันตสาธารณสุขของหน่วยงานในระดับพื้นที่ วิเคราะห์ความสำเร็จ ปัจจัยส่งเสริม อุปสรรค และความต้องการสนับสนุนในการดำเนินงานด้านทันตสาธารณสุข และใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลประกอบการวางแผน พัฒนา และปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานในปีงบประมาณถัดไป

ผู้ตอบแบบสอบถาม:

บุคลากรผู้รับผิดชอบงานทันตสาธารณสุข งานส่งเสริมสุขภาพ และผู้เกี่ยวข้องจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ศูนย์อนามัยที่ ๑ - ๑๒ และสถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมือง ศูนย์ทันตสาธารณสุขระหว่างประเทศ และสำนักทันตสาธารณสุข รวมทั้งสิ้นจำนวน ๙๗๙ คน แบ่งเป็นผู้ประชุมที่เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมกำธร สุวรรณกิจ กรมอนามัย จำนวน ๒๖ และประชุมผ่านระบบประชุมทางไกล จำนวน ๙๕๓ คน

วิธีการรวบรวมข้อมูล : Google form

ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล : วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๘

สรุปผล ได้ดังนี้

๑. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๑๗๘ คน ผลการตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข จำนวน ๗๗ คน (ร้อยละ ๔๓.๓) รองลงมา คือ นักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข) จำนวน ๓๙ คน (ร้อยละ ๒๑.๙) ทันตแพทย์ จำนวน ๓๑ คน (ร้อยละ ๑๗.๔) นักวิชาการสาธารณสุข/นักสาธารณสุข จำนวน ๒๔ คน (ร้อยละ ๑๓.๕) และตำแหน่งอื่น ๆ ร้อยละ ๓.๙ ตามลำดับ โดยเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นส่วนใหญ่ จำนวน ๑๓๐ คน (ร้อยละ ๗๘.๘) รองลงมา คือ กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๓๓ คน (ร้อยละ ๒๐.๐) และอื่น ๆ จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๑.๒) ตามลำดับ และโดยในหน่วยงานมีกลุ่มงานด้านทันตสาธารณสุข/งานทันตกรรม ร้อยละ ๙๓.๙ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ
๑) ตำแหน่ง		
เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข	๗๗	๔๓.๓
นักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข)	๓๙	๒๑.๙
ทันตแพทย์	๓๑	๑๗.๔
นักวิชาการสาธารณสุข/นักสาธารณสุข	๒๔	๑๓.๕
อื่น ๆ	๗	๓.๙
๒) สถานที่ปฏิบัติงาน		
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข	**๑๔๔**	**๘๐.๙**
• โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/สอน.	๕๓	๒๙.๘
• โรงพยาบาลชุมชน	๔๑	๒๓.๐
• สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	๓๒	๑๘.๐
• โรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป	๑๑	๖.๒
• ศูนย์อนามัย/สถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมือง/ศูนย์ทันตสาธารณสุขระหว่างประเทศ	๕	๒.๘
• สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	๒	๑.๑
สังกัดกระทรวงมหาดไทย	**๓๔**	**๑๙.๑**
• โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/สอน.	๒๙	๑๖.๓
• องค์การบริหารส่วนจังหวัด	๓	๑.๗
• ศูนย์บริการสาธารณสุข	๒	๑.๑
๓) หน่วยงานมีกลุ่มงานด้านทันตสาธารณสุข/งานทันตกรรม		
มี	๑๗๑	๙๖.๑
ไม่มี	๗	๓.๙

๒. การขับเคลื่อนการดำเนินงาน

๒.๑ การเข้าร่วมประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานและการถ่ายทอดแผนงานสู่หน่วยงาน/พื้นที่

ร้อยละ ๔๑.๐ ของผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่าเคยเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่จัดขึ้นโดยสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๗ ที่ผ่านมา และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ให้ข้อมูลว่าได้มีการชี้แจง/ถ่ายทอดแผนงานด้านทันตสาธารณสุขให้แก่พื้นที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๕๒.๘ โดยผ่านช่องทางการประชุมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๐ รองลงมา คือ กำหนดเป็นนโยบาย/ตัวชี้วัดของหน่วยงาน ร้อยละ ๒๗.๗ ทำหนังสือชี้แจง ร้อยละ ๒๓.๔ ตามลำดับ และร้อยละ ๒.๑ ถ่ายทอดผ่านช่องทางอื่น ๆ เช่น คณะกรรมการ MCH Board และจัดทำเป็น infographic สรุป สื่อสารแก่พื้นที่ เป็นต้น

๒.๒ การดำเนินงานตามกลุ่มวัย

๒.๒.๑ กลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๗๘ คน ให้ข้อมูลว่าได้มีการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย จำนวน ๑๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๗ ของผู้ตอบทั้งหมด มีความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยของสำนักทันตสาธารณสุข ดังนี้

(๑) ความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยในระดับมาก โดยมีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยสูงที่สุด ๓ อันดับ ได้แก่ รูปแบบกิจกรรมการดำเนินงาน ความพึงพอใจเฉลี่ย ๓.๘๘ รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ ความพึงพอใจเฉลี่ย ๓.๘๗ และความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุนด้านองค์ความรู้ และการประสานงาน การให้ข้อมูล ความพึงพอใจเฉลี่ย ๓.๘๔ เท่ากันตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ					คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	ไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง	ไม่พึงพอใจ	เฉยๆ	พึงพอใจ	พึงพอใจอย่างยิ่ง		
๑. การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ	-	๑ (๐.๖๑)	๔ (๒.๔๒)	๓๕ (๒๑.๒๑)	๑๐๐ (๖๐.๖๑)	๒๕ (๑๕.๑๕)	๓.๘๗	มาก
๒. รูปแบบกิจกรรมการดำเนินงาน	-	๑ (๐.๖๑)	๔ (๒.๔๒)	๓๔ (๒๐.๖๑)	๑๐๐ (๖๐.๖๑)	๒๖ (๑๕.๗๖)	๓.๘๘	มาก
๓. ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุน								
■ ด้านองค์ความรู้	-	๒ (๑.๒๑)	๓ (๑.๘๒)	๓๘ (๒๓.๐๓)	๙๘ (๕๙.๓๙)	๒๔ (๑๔.๕๕)	๓.๘๔	มาก
■ ด้านนวัตกรรม	๑ (๐.๖๑)	๕ (๓.๐๓)	๕ (๓.๐๓)	๕๑ (๓๐.๙๑)	๘๖ (๕๒.๑๒)	๑๗ (๑๐.๓๐)	๓.๖๔	มาก

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	ไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง	ไม่พึงพอใจ	เฉยๆ	พึงพอใจ	พึงพอใจมาก			
■ ด้านข้อมูลสารสนเทศ	-	๕ (๓.๐๓)	๔ (๒.๔๒)	๓๙ (๒๓.๖๔)	๙๕ (๕๗.๕๘)	๒๒ (๑๓.๓๓)	๓.๗๖	มาก
๔. การประสานงาน การให้ข้อมูล	๑ (๐.๖๑)	๑ (๐.๖๑)	๕ (๓.๐๓)	๓๘ (๒๓.๐๓)	๙๕ (๕๗.๕๘)	๒๕ (๑๕.๑๕)	๓.๘๔	มาก

(๒) ความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น โดยความเชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงาน คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๓ แนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงาน และมีความคิดเห็นว่าแนวทางการดำเนินงานมีความชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙๗ และคิดว่าแนวทางการดำเนินงานฯ มีประโยชน์และส่งผลให้หญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยมีสุขภาพช่องปากที่ดี คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ ๔.๐๖ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	ไม่เลย	ไม่ค่อยใช่	ใช่	ค่อนข้างใช่	ใช่มาก		
๑. เชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย	-	๑ (๐.๖๑)	-	๓๕ (๒๑.๒๑)	๑๐๒ (๖๑.๘๒)	๒๗ (๑๖.๓๖)	๓.๙๓	มาก
๒. แนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย	-	๑ (๐.๖๑)	-	๓๔ (๒๐.๖๑)	๙๘ (๕๙.๓๙)	๓๒ (๑๙.๓๙)	๓.๙๗	มาก
๓. คิดว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยมีความชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	-	๑ (๐.๖๑)	-	๓๔ (๒๐.๖๑)	๙๘ (๕๙.๓๙)	๓๒ (๑๙.๓๙)	๓.๙๗	มาก
๔. คิดว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยมีประโยชน์และส่งผลให้หญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยมีสุขภาพช่องปากที่ดี	-	๑ (๐.๖๑)	๑ (๐.๖๑)	๒๔ (๑๔.๕๕)	๑๐๐ (๖๐.๖๑)	๓๙ (๒๓.๖๔)	๔.๐๖	มาก

(๓) ความต้องการสนับสนุนจากงานหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ดังนี้

ตารางแสดง ความต้องการสนับสนุนในการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย

ประเด็นความต้องการ	รายละเอียดของความต้องการ (สิ่งของ/การดำเนินการ)
การประสานงานและการสนับสนุนทางนโยบาย	- การขับเคลื่อนด้านนโยบายเพื่อสนับสนุนงานกลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย - ความร่วมมือในการบูรณาการการทำงานร่วมกับประเด็นอื่น ๆ - การส่งข้อมูลการฝากครรภ์จากโรงพยาบาลมายัง รพ.สต. - การประชุมอยากให้จัด แบบ Onsite ที่ให้พื้นที่เข้าร่วมได้ - เพิ่มเป็นชุดสิทธิประโยชน์ Fee Schedule แทนการเหมาจ่ายรายหัว เพื่อให้หน่วยบริการ รพ.สต. ในสังกัด อบจ. ปฏิบัติงานได้เต็มที่
วัสดุอุปกรณ์ทำความสะอาดช่องปากสำหรับแจกจ่ายให้กลุ่มเป้าหมาย	- ชุดอุปกรณ์ทำความสะอาดช่องปาก เช่น แปรงสีฟัน ยาสีฟัน สำหรับแจกจ่ายให้กลุ่มเป้าหมาย - ถุงนิ้วหรือถุงมือนิ้ว สำหรับเด็กที่ยังไม่มีฟัน - ไหมขัดฟันสำหรับหญิงตั้งครรภ์
สื่อประชาสัมพันธ์/สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	- สื่อให้ความรู้ทันตสุขศึกษา โปสเตอร์ โมเดลฟัน และอุปกรณ์สาธิตการทำความสะอาดช่องปาก - เม็ดสีย้อมฟัน ชุดกิฟต์เซทรณรงค์ - สื่อออนไลน์ โซเชียลมีเดียระดับประเทศ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ - สื่อต่างภาษา สำหรับประชาชนกลุ่มเฉพาะ
การสนับสนุนด้านงบประมาณและสิ่งจูงใจ	- สนับสนุนงบประมาณในการจัดประชุม “โรงเรียนพ่อแม่” - สนับสนุนของรางวัลในการจัดกิจกรรม
ระบบข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงาน	- แนวทางการบันทึกข้อมูลในระบบ HDC ให้ชัดเจนและถูกต้อง - การปรับปรุงรายงานข้อมูลให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง - การเคลมเงินจาก สปสช.

๒.๒.๒ กลุ่มเด็กวัยเรียนและวัยรุ่น

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๗๘ คน ให้ข้อมูลว่าได้ดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น จำนวน ๑๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๑ ของผู้ตอบทั้งหมด มีความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่นของสำนักทันตสาธารณสุข ดังนี้

(๑) ความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น ผู้ตอบส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานในระดับมากทุกประเด็น โดยมีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยสูงที่สุด ๓ อันดับ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ และรูปแบบกิจกรรมการดำเนินงานมีความ

พึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙๘ เท่ากัน รองลงมา คือ ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุนด้านข้อมูลสารสนเทศ มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙๒ และพึงพอใจต่อการประสานงาน การให้ข้อมูล คะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙๐ ตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
๑. การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ	-	๑ (๐.๖๑)	๑ (๐.๖๑)	๓๐ (๑๘.๒๙)	๑๐๐ (๖๐.๙๘)	๓๒ (๑๙.๕๑)	๓.๙๘	มาก
๒. รูปแบบกิจกรรมการดำเนินงาน	-	๑ (๐.๖๑)	๑ (๐.๖๑)	๒๙ (๑๗.๖๘)	๑๐๓ (๖๒.๘๐)	๓๐ (๑๘.๒๙)	๓.๙๘	มาก
๓. ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุน								
■ ด้านองค์ความรู้	๑ (๐.๖๑)	๑ (๐.๖๑)	๗ (๔.๒๗)	๒๗ (๑๖.๔๖)	๙๙ (๖๐.๓๗)	๒๙ (๑๗.๖๘)	๓.๘๘	มาก
■ ด้านนวัตกรรม	๒ (๑.๒๒)	๒ (๑.๒๒)	๗ (๔.๒๗)	๓๗ (๒๒.๕๖)	๙๒ (๕๖.๑๐)	๒๔ (๑๔.๖๓)	๓.๗๕	มาก
■ ด้านข้อมูลสารสนเทศ	-	๒ (๑.๒๒)	๕ (๓.๐๕)	๒๘ (๑๗.๐๗)	๙๘ (๕๙.๗๖)	๓๑ (๑๘.๙๐)	๓.๙๒	มาก
๔. การประสานงาน การให้ข้อมูล	-	๑ (๐.๖๑)	๕ (๓.๐๕)	๓๔ (๒๐.๗๓)	๙๓ (๕๖.๗๑)	๓๑ (๑๘.๙๐)	๓.๙๐	มาก

(๒) ความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น ด้านความเชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงาน คะแนนความเชื่อมั่นเฉลี่ย ๔.๐๑ ด้านการแนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงาน คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ มีความคิดเห็นว่าแนวทางการดำเนินงานมีความชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ ๔.๐๑ และคิดว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่นมีประโยชน์และส่งผลให้เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นมีสุขภาพช่องปากที่ดี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๖รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
๑. เชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น	-	-	๒ (๑.๒๒)	๒๙ (๑๗.๖๘)	๙๙ (๖๐.๓๗)	๓๔ (๒๐.๗๓)	๔.๐๑	มาก
๒. แนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น	-	-	๑ (๐.๖๑)	๒๕ (๑๕.๒๔)	๑๐๓ (๖๒.๘๐)	๓๕ (๒๑.๓๔)	๔.๐๕	มาก
๓. แนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่นมีความชัดเจนสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	-	-	๒ (๑.๒๒)	๒๗ (๑๖.๔๖)	๑๐๒ (๖๒.๒๐)	๓๓ (๒๐.๑๒)	๔.๐๑	มาก
๔. แนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่นมีประโยชน์และส่งผลให้เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นมีสุขภาพช่องปากที่ดี	-	-	๒ (๑.๒๒)	๒๖ (๑๕.๘๕)	๙๖ (๕๘.๕๔)	๔๐ (๒๔.๓๙)	๔.๐๖	มาก

(๓) ความต้องการสนับสนุนจากงานวัยเรียนวัยรุ่น ดังนี้

ประเด็นความต้องการ	รายละเอียดของความต้องการ (สิ่งของ/การดำเนินการ)
การบูรณาการการทำงานร่วมกับสถานศึกษา	- นโยบายการทำงานแบบบูรณาการกับหน่วยงานการศึกษา - ช่วยกระตุ้นผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการแปรงฟันหลังอาหาร - การชี้แจงและประสานงานร่วมกับ สพป. และ สพฐ. เพื่อให้โรงเรียนดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบ
วัสดุและอุปกรณ์ทำความสะอาดช่องปาก และสื่อการเรียนรู้ด้านสุขภาพช่องปาก	- สนับสนุนอุปกรณ์ทำความสะอาดช่องปาก ชุด giftset สำหรับแจกเด็กนักเรียน ได้แก่ แปรงสีฟัน ยาสีฟัน ไหมขัดฟัน เป็นต้น - ชุดอุปกรณ์สาธิตการแปรงฟันในโรงเรียน เม็ดสีย้อมฟัน - แปรงสีฟันที่มีคุณภาพ ราคาประหยัด - สื่อการสอนให้ความรู้ทันตสุขศึกษา ได้แก่ สื่อดิจิทัล วีดีโอสอนการแปรงฟันอย่างถูกวิธี และสนับสนุนถึง รพ.สต.ทุกแห่ง - การสื่อสารกิจกรรมผ่านเว็บไซต์ School Oral Health
แนวทาง / คู่มือสนับสนุนการดำเนินงาน	- แนวทางการส่งเสริมและป้องกันสุขภาพช่องปากในโรงเรียน - แนวทางปฏิบัติการบันทึกข้อมูลที่สะดวกรวดเร็ว - แนวทางติดตามผลหรือสื่อที่ช่วยกระตุ้นพฤติกรรมต่อเนื่อง เนื่องจากมีการให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนทุกเทอม แต่เด็กกลับมีพฤติกรรมเหมือนเดิม
การสนับสนุนการดำเนินงานเชิงรุก	- สนับสนุนอุปกรณ์สำหรับการส่งเสริมกิจกรรมการแปรงฟัน - สนับสนุนการลงพื้นที่ให้บริการในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นความต้องการ	รายละเอียดของความต้องการ (สิ่งของ/การดำเนินการ)
	- สนับสนุนรถทันตกรรมเคลื่อนที่
การสร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจ	- การสร้างแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ - สนับสนุนรางวัลให้บุคลากรหรือโรงเรียนที่ดำเนินการได้ดี - สนับสนุนของรางวัลจูงใจนักเรียน เช่น ยาสีฟันฟรีตลอดปี

๒.๒.๓ กลุ่มวัยทำงาน

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๗๘ คน ให้ข้อมูลว่าได้มีการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงาน จำนวน ๑๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๗ ของผู้ตอบทั้งหมด มีความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานในกลุ่มวัยทำงานของสำนักทันตสาธารณสุข ดังนี้

(๑) ความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงาน ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยสูงที่สุด ๓ อันดับ ได้แก่ รูปแบบกิจกรรมการดำเนินงาน มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๗๕ รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๗๔ และการประสานงาน การให้ข้อมูล มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๗๒ ตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	ไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง	ไม่พึงพอใจ	เฉยๆ	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด		
๑. การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ	-	๑ (๐.๖๗)	๔ (๒.๖๘)	๔๕ (๓๐.๒๐)	๘๑ (๕๔.๓๖)	๑๘ (๑๒.๐๘)	๓.๗๔	มาก
๒. รูปแบบกิจกรรมการดำเนินงาน	-	๑ (๐.๖๗)	๓ (๒.๐๑)	๔๕ (๓๐.๒๐)	๘๓ (๕๕.๗๐)	๑๗ (๑๑.๔๑)	๓.๗๕	มาก
๓. ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุน								
■ ด้านองค์ความรู้	๑ (๐.๖๗)	๒ (๑.๓๔)	๕ (๓.๓๖)	๔๕ (๓๐.๒๐)	๗๙ (๕๓.๐๒)	๑๗ (๑๑.๔๑)	๓.๖๘	มาก
■ ด้านนวัตกรรม	-	๒ (๑.๓๔)	๙ (๖.๐๔)	๔๖ (๓๐.๘๗)	๗๕ (๕๐.๓๔)	๑๗ (๑๑.๔๑)	๓.๖๔	มาก
■ ด้านข้อมูลสารสนเทศ	๑ (๐.๖๗)	๒ (๑.๓๔)	๔ (๒.๖๘)	๔๕ (๓๐.๒๐)	๘๑ (๕๔.๓๖)	๑๖ (๑๐.๗๔)	๓.๖๘	มาก
๔. การประสานงาน การให้ข้อมูล	-	๑ (๐.๖๗)	๔ (๒.๖๘)	๔๕ (๓๐.๒๐)	๘๔ (๕๖.๓๘)	๑๕ (๑๐.๐๗)	๓.๗๒	มาก

(๒) ความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น ด้านความเชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงาน คะแนนความเชื่อมั่นเฉลี่ย ๓.๘๔ ด้านการแนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงาน คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๘ มีความคิดเห็นว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงานมีความชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ

๓.๘๕ และส่วนใหญ่คิดว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงานมีประโยชน์และส่งผลให้ประชากรวัยทำงานมีสุขภาพช่องปากที่ดี คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๘๙ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	ไม่เลย	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
๑. เชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงาน	-	-	๒ (๑.๓๔)	๓๘ (๒๕.๕๐)	๙๑ (๖๑.๐๗)	๑๘ (๑๒.๐๘)	๓.๘๔	มาก
๒. แนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงาน	-	-	๓ (๒.๐๑)	๓๓ (๒๒.๑๕)	๙๒ (๖๑.๗๔)	๒๑ (๑๔.๐๙)	๓.๘๘	มาก
๓. คิดว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงานมีความชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	-	-	๑ (๐.๖๗)	๔๒ (๒๘.๑๙)	๘๕ (๕๗.๐๕)	๒๑ (๑๔.๐๙)	๓.๘๕	มาก
๔. คิดว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงานมีประโยชน์และส่งผลให้ประชากรวัยทำงานมีสุขภาพช่องปากที่ดี	-	-	๓ (๒.๐๑)	๓๔ (๒๒.๘๒)	๘๘ (๕๙.๐๖)	๒๔ (๑๖.๑๑)	๓.๘๙	มาก

(๓) **ความต้องการสนับสนุนจากงานวัยทำงาน** ดังนี้

ประเด็นความต้องการ	รายละเอียดของความต้องการ (สิ่งของ/การดำเนินการ)
เพิ่มการเข้าถึงบริการทันตกรรมของกลุ่มวัยทำงาน	- สนับสนุนการจัดบริการตรวจฟันในสถานประกอบการ (โรงงาน) สำหรับผู้ที่ไม่สะดวกเดินทางไปโรงพยาบาล - มีการประชาสัมพันธ์ในวงกว้างเพื่อให้กลุ่มวัยทำงานทราบว่าศูนย์อนามัย หรือ รพ.สต. มีบริการทันตกรรม - ส่งเสริมทัศนคติให้เห็นความสำคัญของการดูแลสุขภาพช่องปากของวัยทำงาน - เปิดบริการนอกเวลาราชการ/จัดช่องทางพิเศษสำหรับบุคลากรหรือพนักงานในสถานประกอบการเพื่อให้กลุ่มวัยทำงานสามารถมาใช้บริการได้สะดวก
อุปกรณ์ สิ่งสนับสนุน และสื่อส่งเสริมสุขภาพช่องปาก	- ชุดอุปกรณ์ทำความสะอาดช่องปาก ได้แก่ แปรงสีฟัน ยาสีฟัน ไหมขัดฟัน สำหรับแจกจ่ายกลุ่มวัยทำงาน - อุปกรณ์ใช้ในการให้ความรู้และสาธิตทำความสะอาดช่องปากในสถานประกอบการ เช่น เม็ดสีย้อมฟัน แปรงและยาสีฟัน - สื่อประชาสัมพันธ์และสื่อให้ความรู้ในหลายรูปแบบ เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ โปสเตอร์ เทคนิคการแปรงฟัน “๒-๒-๒” สื่อทันต

ประเด็นความต้องการ	รายละเอียดของความต้องการ (สิ่งของ/การดำเนินการ)
	สุขศึกษาในสถานประกอบการ และนวัตกรรมให้ความรู้ และจัดสรรสื่อและสิ่งสนับสนุนให้ รพ.สต. ทุกแห่ง
ขวัญกำลังใจและแรงจูงใจของผู้ปฏิบัติงาน	- สร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง - เพิ่มจำนวนบุคลากรให้เพียงพอกับภาระงาน
ข้อมูล สถานการณ์กลุ่มวัยทำงาน	- ให้ข้อมูลสถานการณ์การดำเนินงานด้านทันตสาธารณสุขกลุ่มวัยทำงานในสถานประกอบการ เพื่อใช้ในการวางแผนดำเนินงานและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง - จัดทำเอกสารวิชาการและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับสถานประกอบการ

๒.๒.๔ กลุ่มวัยผู้สูงอายุ

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๗๘ คน ให้ข้อมูลว่าได้มีการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงาน จำนวน ๑๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๓ ของผู้ตอบทั้งหมด มีความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานในกลุ่มวัยผู้สูงอายุของสำนักทันตสาธารณสุข ดังนี้

(๑)ความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยผู้สูงอายุ

ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยผู้สูงอายุในระดับมาก โดยมีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยสูงที่สุด ๓ อันดับ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙๔ รองลงมา คือ ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุนด้านองค์ความรู้ มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙๒ และรูปแบบกิจกรรมการดำเนินงาน มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙๑ ตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	ไม่พึงพอใจที่สุด	ไม่พึงพอใจ	เฉยๆ	พึงพอใจ	มาก	พึงพอใจที่สุด		
๑. การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ	-	๑ (๐.๖๓)	๑ (๐.๖๓)	๓๓ (๒๐.๖๓)	๙๖ (๖๐.๖๓)	๒๘ (๑๗.๖๓)	๓.๙๔	มาก
๒. รูปแบบกิจกรรมการดำเนินงาน	-	๑ (๐.๖๓)	๑ (๐.๖๓)	๓๗ (๒๓.๖๓)	๙๒ (๕๗.๖๓)	๒๘ (๑๗.๖๓)	๓.๙๑	มาก
๓. ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุน								
■ ด้านองค์ความรู้	-	๒ (๑.๖๓)	๑ (๐.๖๓)	๓๗ (๒๓.๖๓)	๘๖ (๕๔.๖๓)	๓๓ (๒๐.๖๓)	๓.๙๒	มาก
■ ด้านนวัตกรรม	-	๔ (๒.๖๓)	๕ (๓.๖๓)	๔๒ (๒๖.๖๓)	๘๕ (๕๓.๖๓)	๒๓ (๑๔.๖๓)	๓.๗๔	มาก
■ ด้านข้อมูลสารสนเทศ	-	๒ (๑.๖๓)	๒ (๑.๖๓)	๓๙ (๒๔.๖๓)	๘๙ (๕๕.๖๓)	๒๗ (๑๖.๖๓)	๓.๘๖	มาก

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	ไม่พึงพอใจ	ค่อนข้างไม่พึงพอใจ	ปานกลาง	ค่อนข้างพึงพอใจ	พึงพอใจ			
๔. การประสานงาน การให้ข้อมูล	-	๒ (๑.๖๓)	๑ (๐.๖๓)	๓๕ (๒๒.๖๓)	๙๕ (๕๙.๖๓)	๒๖ (๑๖.๖๓)	๓.๘๙	มาก

(๒) ความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยผู้สูงอายุ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น ด้านความเชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงาน คะแนนความเชื่อมั่นเฉลี่ย ๓.๙๙ ด้านการแนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ ๓.๙๕ มีความคิดเห็นว่าแนวทางการดำเนินงานมีความชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ ๓.๙๖ และส่วนใหญ่คิดว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มผู้สูงอายุมีประโยชน์และส่งผลให้ประชากรวัยสูงอายุมีสุขภาพช่องปากที่ดี ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ ๓.๙๙ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	ไม่เห็นด้วย	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ค่อนข้างเห็นด้วย	เห็นด้วย			
๑. เชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยผู้สูงอายุ	-	-	-	๓๓ (๒๐.๖๓)	๙๕ (๕๙.๖๓)	๓๑ (๑๙.๖๓)	๓.๙๙	มาก
๒. แนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยผู้สูงอายุ	-	-	๒ (๑.๖๓)	๓๖ (๒๒.๖๓)	๘๙ (๕๕.๖๓)	๓๒ (๒๐.๖๓)	๓.๙๕	มาก
๓. คิดว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยผู้สูงอายุมีความชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	-	-	๑ (๐.๖๓)	๓๕ (๒๒.๖๓)	๙๓ (๕๘.๖๓)	๓๐ (๑๘.๖๓)	๓.๙๖	มาก
๔. คิดว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยผู้สูงอายุมีประโยชน์และส่งผลให้ประชากรวัยผู้สูงอายุมีสุขภาพช่องปากที่ดี	-	-	๓ (๑.๖๓)	๓๐ (๑๘.๖๓)	๙๑ (๕๗.๖๓)	๓๕ (๒๒.๖๓)	๓.๙๙	มาก

(๓) ความต้องการสนับสนุนจากงานวัยผู้สูงอายุ

ดังนี้

ประเด็นความต้องการ	รายละเอียดของความต้องการ (สิ่งของ/การดำเนินการ)
การให้บริการและการเข้าถึงบริการ	- มีการออกหน่วยทำฟันเทียมเคลื่อนที่ในพื้นที่ หรือมีช่องทางพิเศษสำหรับทำฟันเทียมแก่ผู้สูงอายุที่อยู่ห่างไกล - การออกหน่วยบริการเชิงรุกสำหรับผู้สูงอายุ - การประชาสัมพันธ์สร้างความมั่นใจในการมารับบริการทันตกรรม

ประเด็นความต้องการ	รายละเอียดของความต้องการ (สิ่งของ/การดำเนินการ)
วัสดุ อุปกรณ์ และผลิตภัณฑ์ทันตสุขภาพ	- ชุดอุปกรณ์ทำความสะอาดช่องปาก/กิ๊ฟเซ็ตสำหรับแจกผู้สูงอายุ ได้แก่ แปรงสีฟัน ยาสีฟัน แปรงซอกฟัน แปรงซอกเหงือก กล่องแช่ฟันปลอม เม็ดฟู่แช่ฟันปลอม ยาสีฟันลดอาการเสียวฟัน - ชุดฝึกทักษะการแปรงฟัน
สื่อและนวัตกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปาก	- สื่อทันตสุขศึกษา โปสเตอร์ รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ “วุ้นชุ่มปาก” และสื่อให้ความรู้ ๓ มิติ ที่ผู้สูงอายุเข้าถึงได้ง่ายและเหมาะสมกับวัยผู้สูงอายุ - จัดสรรสื่อตามความเหมาะสม และสนับสนุนไปให้ รพ.สต.ทุกแห่ง - สนับสนุนให้มีการขยายผลนวัตกรรมที่ใช้ได้ผลของพื้นที่ต้นแบบ
การสนับสนุนการดำเนินงาน	- สนับสนุนงบประมาณ อุปกรณ์ และสิ่งจูงใจในการทำกิจกรรมกับกลุ่มผู้สูงอายุ - การออกเกียรติบัตรชมรมผู้สูงอายุด้านสุขภาพช่องปาก ควรจัดเป็นรอบๆ ก่อนการตรวจราชการ - การประชาสัมพันธ์และพูดคุยแลกเปลี่ยนเรื่องสุขภาพช่องปากในกลุ่มผู้สูงอายุในประเด็นที่น่าสนใจ
ระบบการบริหารจัดการข้อมูล	- การแก้ไขปัญหาการอัพเดทข้อมูลชมรมต้นแบบด้านสุขภาพช่องปาก ติดต่ออัพเดทข้อมูลยาก ลงข้อมูลไม่ถูกต้อง แก้ไขล่าช้า เสนอให้ สสจ. มีสิทธิอัพเดทข้อมูลได้เอง - เป้าหมายที่วิเคราะห์โดยหัก outlier ก่อน และอำนาจในการลบแฟ้มไร้คุณภาพ ในการตรวจคัดกรองสุขภาพ ใน รพ.สต.

๒.๒.๕ งานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปาก

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๗๘ คน ให้ข้อมูลว่าได้มีการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปาก จำนวน ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๒ ของผู้ตอบทั้งหมด มีความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปาก ดังนี้

(๑) ความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปาก ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานในระดับมาก โดยมีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยสูงที่สุด ๓ อันดับ ได้แก่ ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุนด้านข้อมูลสารสนเทศ มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๗๘ รองลงมา คือ ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุนด้านองค์ความรู้ มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๗๗ และการประสานงาน การให้ข้อมูล มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๗๖ ตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปาก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
๑. การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ	๑ (๑.๐๐)	-	๑ (๑.๐๐)	๓๑ (๓๑.๐๐)	๕๕ (๕๕.๐๐)	๑๒ (๑๒.๐๐)	๓.๗๕	
๒. รูปแบบกิจกรรมการดำเนินงาน	๑ (๑.๐๐)	-	๑ (๑.๐๐)	๒๙ (๒๙.๐๐)	๕๙ (๕๙.๐๐)	๑๐ (๑๐.๐๐)	๓.๗๕	
๓. ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุน								
■ ด้านองค์ความรู้	๑ (๑.๐๐)	-	๒ (๒.๐๐)	๒๖ (๒๖.๐๐)	๖๐ (๖๐.๐๐)	๑๑ (๑๑.๐๐)	๓.๗๗	
■ ด้านนวัตกรรม	๑ (๑.๐๐)	-	๒ (๒.๐๐)	๓๑ (๓๑.๐๐)	๕๕ (๕๕.๐๐)	๑๑ (๑๑.๐๐)	๓.๗๒	
■ ด้านข้อมูลสารสนเทศ	๑ (๑.๐๐)	-	๑ (๑.๐๐)	๒๖ (๒๖.๐๐)	๖๒ (๖๒.๐๐)	๑๐ (๑๐.๐๐)	๓.๗๘	
๔. การประสานงาน การให้ข้อมูล	๑ (๑.๐๐)	-	๑ (๑.๐๐)	๒๗ (๒๗.๐๐)	๖๒ (๖๒.๐๐)	๙ (๙.๐๐)	๓.๗๖	

(๒) ความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปาก ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น ด้านความเชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงาน คะแนนความเชื่อมั่นเฉลี่ย ๓.๙๐ ด้านการแนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ ๓.๘๘ มีความคิดเห็นว่าแนวทางการดำเนินงานมีความชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ ๓.๙๓ และส่วนใหญ่คิดว่าแนวทางการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปากมีประโยชน์และส่งผลให้ประชากรทุกกลุ่มวัยได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพช่องปากที่ดี ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ ๓.๙๑ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปาก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	ไม่เลย	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
๑. เชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปาก	-	-	๑ (๑.๐๐)	๒๔ (๒๔.๐๐)	๕๙ (๕๙.๐๐)	๑๖ (๑๖.๐๐)	๓.๙๐	มาก
๒. แนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชน	-	-	๑ (๑.๐๐)	๒๕ (๒๕.๐๐)	๕๙ (๕๙.๐๐)	๑๕ (๑๕.๐๐)	๓.๘๘	มาก

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	ไม่เกี่ยวข้องอย่างยิ่ง	ไม่เกี่ยวข้อง	เฉยๆ	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
ด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปาก								
๓. แนวทางการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปาก มีความชัดเจนสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	-	-	๑ (๑.๐๐)	๑๙ (๑๙.๐๐)	๖๖ (๖๖.๐๐)	๑๔ (๑๔.๐๐)	๓.๙๓	มาก
๔. คิดว่าแนวทางการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปากมีประโยชน์และส่งผลให้ประชากรทุกกลุ่มวัยได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพช่องปากที่ดี	-	-	๑ (๑.๐๐)	๒๒ (๒๒.๐๐)	๖๒ (๖๒.๐๐)	๑๕ (๑๕.๐๐)	๓.๙๑	มาก

๒.๓ การรับรู้ต่อผลิตภัณฑ์สำนักทันตสาธารณสุข

จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน ๑๗๘ คน ส่วนใหญ่รู้จักแผนยุทธศาสตร์สุขภาพช่องปากประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ และแอปพลิเคชั่นรักยิ้ม ร้อยละ ๘๓.๗ เท่ากัน

๓. ข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนงานในอนาคต

ประเด็นข้อเสนอแนะ	แนวทางขับเคลื่อนในอนาคต
๑. การกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมาย	- กำหนดตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่จริง ควรศึกษาบริบทพื้นที่ก่อนกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้เป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติ - นำเสนอและสื่อสารแผนงานให้ผู้บริหารทุกระดับรับทราบ เพื่อให้เกิดการสนับสนุนและผลักดันงานในระดับนโยบาย
๒. การบริหารแผนงานและการติดตามประเมินผล	- จัดทำแนวทางดำเนินงานและตัวชี้วัดให้ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน - จัดทำ timeline ของกิจกรรมทุกกลุ่มวัยอย่างชัดเจนภายในต้นปีงบประมาณ - มีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ
๓. การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ และการประชุมแลกเปลี่ยน	- ชี้แจงกิจกรรมอย่างละเอียดในทุกๆ ปี และมีช่องทางในการสอบถามเพิ่มเติม - ประชาสัมพันธ์ข้อมูลและแนวทางปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง - จัดประชุมออนไซต์แบบแบ่งโซนหรือประชุมรายภูมิภาค เพื่อสร้างความเข้าใจและส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่จำเพาะสำหรับพื้นที่
๔. การพัฒนาระบบข้อมูล เทคโนโลยีและแอปพลิเคชัน	- ลดการใช้หลายระบบ พัฒนา “แอปเดียว” ที่รองรับการทำงานทุกด้าน ถ้าจะสร้างใหม่ ควรยกเลิกอันเก่าก่อน

ประเด็นข้อเสนอแนะ	แนวทางขับเคลื่อนในอนาคต
	- เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบให้คีย์ข้อมูลครั้งเดียวจบ ไม่ซ้ำซ้อน - พัฒนาแอป “รักยิ้ม” ให้ใช้งานได้จริงและต่อเนื่อง - พิจารณาศักยภาพบุคลากรพื้นที่ก่อนใช้เทคโนโลยีใหม่ - จัดอบรม/ประชุมชี้แจงวิธีการบันทึกข้อมูลรหัสหัตถการทันตกรรมที่ถูกต้องเพื่อให้ผลงานขึ้นและสามารถเคลมกับ สปสช. ได้ - ให้มีการประชุมทันตบุคลากร ๗๗ จังหวัดเพื่อขอแก้ไข Template และ SQL Script/Data Exchange บนระบบ HDC ทุก ๓ ปี
๕. การพัฒนากำลังคนและการสนับสนุนทรัพยากร	- วางแผนเพิ่มกำลังคนทั้งทันตแพทย์ ทันตาภิบาล และผู้ช่วยทันตกรรมให้เพียงพอ - ส่งเสริมการเรียนต่อทันตแพทย์สาขาทันตาสาธารณสุขชุมชน ของนักวิชาการทันตสาธารณสุข ลดการสร้างทันตสาธารณสุข เพราะมีกรอบงานที่ทับซ้อนกัน - สนับสนุนสิ่งจูงใจ เช่น ค่าตอบแทนตามผลงาน หรือรางวัลเชิงขวัญกำลังใจ - บูรณาการงานทันตสาธารณสุขให้สอดคล้องกับนโยบายและระบบเคลมของ สปสช.
๖. การพัฒนาและขยายกลุ่มเป้าหมาย	- พัฒนาศักยภาพบุคลากรและ อสม. เพื่อส่งเสริมและเฝ้าระวังสุขภาพช่องปากในทุกช่วงวัย - จัดทำสื่อและกิจกรรมที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มวัย

ภาคผนวก :

สรุปผลการประเมินการขับเคลื่อนงานทันตสาธารณสุข ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๑. ภาพรวมผลการขับเคลื่อน

ผลการประเมินการขับเคลื่อนงานทันตสาธารณสุข ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ พบว่า การดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับ “มาก” สะท้อนให้เห็นถึงการรับรู้ ความเข้าใจ และความร่วมมือของหน่วยงานระดับพื้นที่ที่มีต่อแนวทางของสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย ซึ่งครอบคลุมการส่งเสริม ป้องกัน และเพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพช่องปากของประชาชนทุกกลุ่มวัย โดยเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจและความคิดเห็นต่อการดำเนินงานอยู่ระหว่าง ๓.๘ – ๔.๑ คะแนน

บุคลากรส่วนใหญ่เห็นว่าแนวทางการดำเนินงานมีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และเกิดผลดีต่อสุขภาพช่องปากของประชาชน มีการถ่ายทอดความรู้และแนวทางสู่พื้นที่อย่างต่อเนื่องผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมออนไลน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทำให้การบริหารจัดการงานในพื้นที่เป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งยังมีการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เช่น สถานศึกษา สถานประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยบริการสุขภาพ ส่งผลให้การขับเคลื่อนงานด้านทันตสาธารณสุขมีความเข้มแข็งและต่อเนื่อง

๒. จุดแข็งของการขับเคลื่อน

การดำเนินงานด้านทันตสาธารณสุขในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีจุดแข็งที่สำคัญหลายประการ โดยพบว่าความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของผู้ปฏิบัติงานต่อแนวทางการดำเนินงานในทุกกลุ่มวัยอยู่ในระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า ๓.๗ ขึ้นไปในทุกประเด็น แสดงถึงการยอมรับและความเข้าใจที่ดีต่อแนวทางของสำนักทันตสาธารณสุข การประชาสัมพันธ์และการถ่ายทอดแผนงานมีประสิทธิภาพ ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมทางไกล และการกำหนดเป็นนโยบายหรือตัวชี้วัดของหน่วยงาน ทำให้การสื่อสารนโยบายสู่พื้นที่เป็นไปอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง นอกจากนี้ การดำเนินงานยังครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายครบถ้วน ตั้งแต่หญิงตั้งครรภ์ เด็กวัยเรียน วัยทำงาน ไปจนถึงผู้สูงอายุ สะท้อนถึงการส่งเสริมสุขภาพช่องปากตลอดช่วงชีวิตอย่างเป็นระบบ การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เช่น ชุดอุปกรณ์ทำความสะอาดช่องปากและสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ มีความเหมาะสมและเพียงพอในระดับหนึ่ง ทำให้พื้นที่สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังมีความร่วมมือและการประสานงานที่ดีระหว่างหน่วยงานภาคีเครือข่าย ทั้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนและเสริมพลังการขับเคลื่อนงานทันตสาธารณสุขให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

๓. ข้อจำกัดและอุปสรรค

การขับเคลื่อนงานทันตสาธารณสุขในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ แม้จะมีความก้าวหน้าในหลายด้าน แต่ยังพบข้อจำกัดและอุปสรรคที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยเฉพาะในด้านทรัพยากรบุคคล เนื่องจากบุคลากรด้านทันตสาธารณสุขในบางพื้นที่ยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อภาระงานที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะภารกิจเชิงรุกในชุมชน ส่งผลให้การดำเนินงานบางส่วนล่าช้า นอกจากนี้ ระบบข้อมูลด้านทันตสาธารณสุขยังมีความซ้ำซ้อน ต้องบันทึกข้อมูลหลายระบบและขาดการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน ทำให้ไม่สามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสื่อสารชี้แจงแนวทางการดำเนินงานบางประเด็นยังไม่ทั่วถึง ทำให้พื้นที่บางแห่งตีความและดำเนินการไม่สอดคล้องกัน ขณะเดียวกันการติดตามและประเมินผลในบางส่วนยังไม่ต่อเนื่อง และยังขาดเครื่องมือหรือเกณฑ์มาตรฐานกลางที่ชัดเจนในการประเมินผลการดำเนินงาน อีกทั้งแรงจูงใจและขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานยังไม่เพียงพอ เนื่องจากยังไม่มีระบบรางวัลหรือสิ่งจูงใจที่ชัดเจนรองรับ ซึ่งอาจส่งผลต่อความต่อเนื่องและความมุ่งมั่นในการดำเนินงานของบุคลากรในพื้นที่

๔. ข้อเสนอแนะเชิงพัฒนา เพื่อให้การขับเคลื่อนงานทันตสาธารณสุขในปีต่อไปมีประสิทธิภาพและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น เสนอแนะแนวทางดังนี้

๑) ปรับปรุงตัวชี้วัดและเป้าหมายให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่จริง โดยมีการศึกษาพื้นที่ก่อนกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้เกิดผลปฏิบัติได้จริงและยั่งยืน

๒) จัดทำแนวทางดำเนินงานและตัวชี้วัดที่ชัดเจน มี timeline สำหรับกิจกรรมในทุกกลุ่มวัย และประเมินผลอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ

๓) พัฒนาการสื่อสารและประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง รวมถึงจัดประชุมแลกเปลี่ยนแบบแบ่งโซนหรือรายภูมิภาค เพื่อสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของหน่วยงานพื้นที่

๔) ลดความซับซ้อนของระบบข้อมูล พัฒนาระบบข้อมูลให้เป็นระบบเดียว (One System) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อน และใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้อย่างครบถ้วน

๕) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทั้งด้านทันตแพทย์ ทันตาภิบาล ผู้ช่วยทันตกรรม และอาสาสมัครสาธารณสุข รวมถึงสนับสนุนแรงจูงใจและสิ่งจูงใจในการทำงาน

๖) เพิ่มแรงจูงใจและขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน โดยอาจจัดระบบรางวัล ยกย่องเชิงเกียรติคุณ หรือสนับสนุนค่าตอบแทนที่เหมาะสม

๗) เพิ่มการเข้าถึงบริการทันตกรรมในพื้นที่ให้ครอบคลุมมากขึ้น ทั้งจัดบริการนอกเวลาราชการ อุปกรณ์และสื่อให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย และหน่วยบริการเคลื่อนที่ในพื้นที่ห่างไกล

๘) บูรณาการงานทันตสาธารณสุขให้สอดคล้องกับนโยบายและระบบเคลมของ สปสช. เพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทพื้นที่

๙) ส่งเสริมการบูรณาการงานกับภาคีเครือข่ายระดับพื้นที่ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สปสช. และภาคเอกชน เพื่อให้เกิดการสนับสนุนร่วมกันอย่างยั่งยืน